

MEMÒRIA ECONÒMICA DE CATALUNYA **2015**

**El sector del vi a la província de
Barcelona. Hegemonia productiva i
exportadora**

Raimon Soler-Becerro
Centre d'Estudis Antoni de Capmany en Economia i
Història Econòmica
(Universitat de Barcelona)

VILAFRANCA DEL PENEDÈS
19 DE JULIOL DE 2016

PRESENTACIÓ

Consell General de Cambres de Catalunya

Patrocina:

Santander

1. La indústria del vi en el marc de la indústria agroalimentària
2. Un sector concentrat en una comarca i en una Denominació d'Origen
3. L'hegemonia de la província de Barcelona en la producció i l'exportació de vins catalans
4. Consolidació del mercat europeu i expansió del mercat asiàtic
5. L'empresa exportadora: expansió i concentració
6. El gran repte: la valorització del vi i del cava

El sector del vi en el marc de la indústria agroalimentària

Font: Departament d'Agricultura, *Informe de la indústria, la distribució i el consum agroalimentaris a Catalunya*, diversos anys

Mitjana 2010-2012 (valors)			
	Vins i caves	Resta	Total agroalimentària
Vendes netes (milions d'€)	1.149	18.527	19.676
Exportacions (milions d'€)	545	5.337	5.882
Ocupats (milers)	5	70	75
Establiments (unitats)	379	2.289	2.668

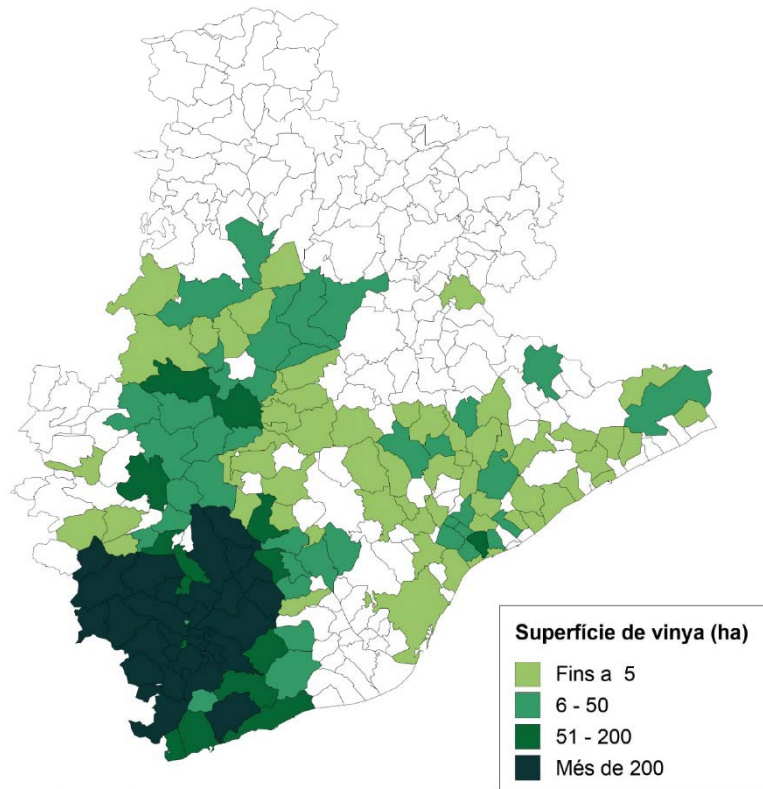
Mitjana 2010-2012 (%)			
	Vins i caves	Resta	Total agroalimentària
Vendes netes (milers d'€)	5,8	94,2	100,0
Exportacions (milers d'€)	9,3	90,7	100,0
Ocupats (milers)	6,6	93,4	100,0
Establiments (unitats)	14,2	85,8	100,0

El sector del vi a Catalunya representa el 5,8% de les vendes i el 9,3% de les exportacions.

El sector vinícola exporta el 47% mentre que tot l'agroalimentari exporta el 28%

Distribució del conreu de la vinya a la província de Barcelona, 2014 (ha)

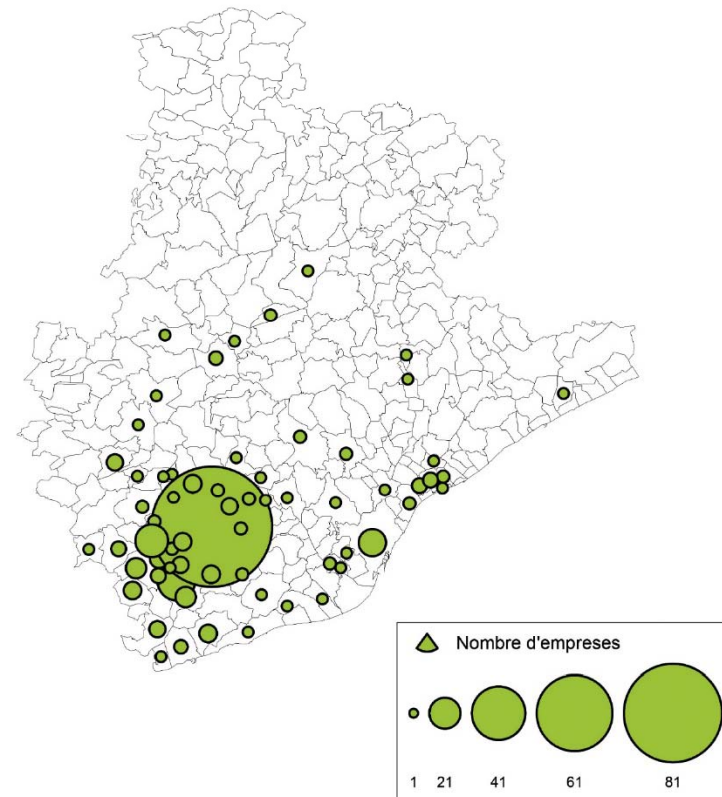
Font: Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació.

L'Alt Penedès concentra el 80% de la vinya de BCN.
La DO Penedès (Barcelona) el 95%

Localització de les empreses del sector vinícola a la província de Barcelona, 2015

(Nombre d'empreses per municipi) Font: Base de dades SABI, corregit amb les dades d'empreses elaboradores del Consell Regulador del Cava.

Un clúster: Sant Sadurní d'Anoia
44% de les empreses, 57% dels treballadors

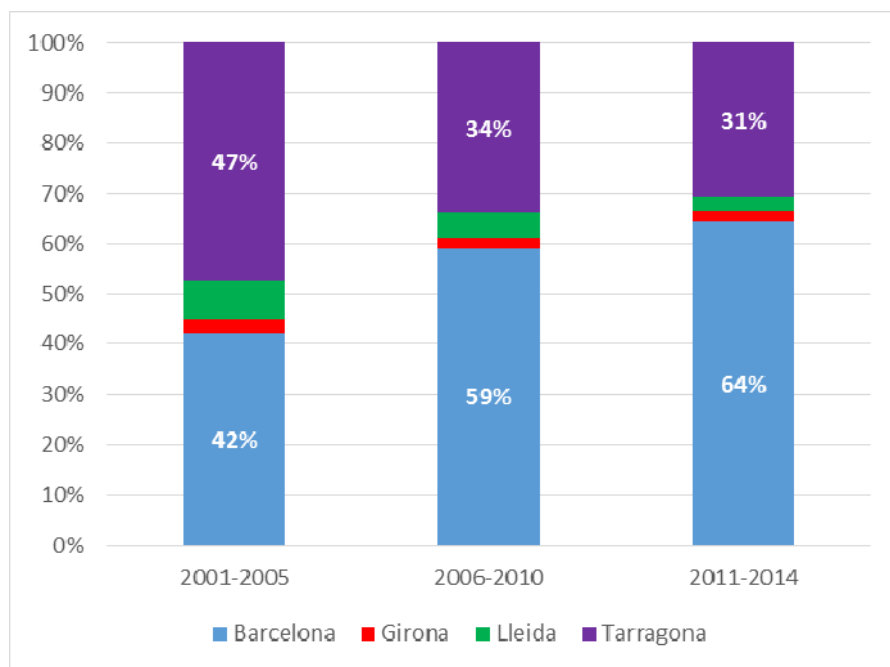
Evolució de la producció de vi a Catalunya, 2001-2014

(mitjana anual d'hectolitres) Font: Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació i Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente.

Mitjana (hl)	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona	Total
2001-2005	1.232.096	85.814	228.434	1.382.585	2.928.928
2006-2010	1.891.668	64.162	160.665	1.082.272	3.198.767
2011-2014	2.089.726	69.656	86.947	1.003.391	3.249.719

Producció de vi a Catalunya per províncies.

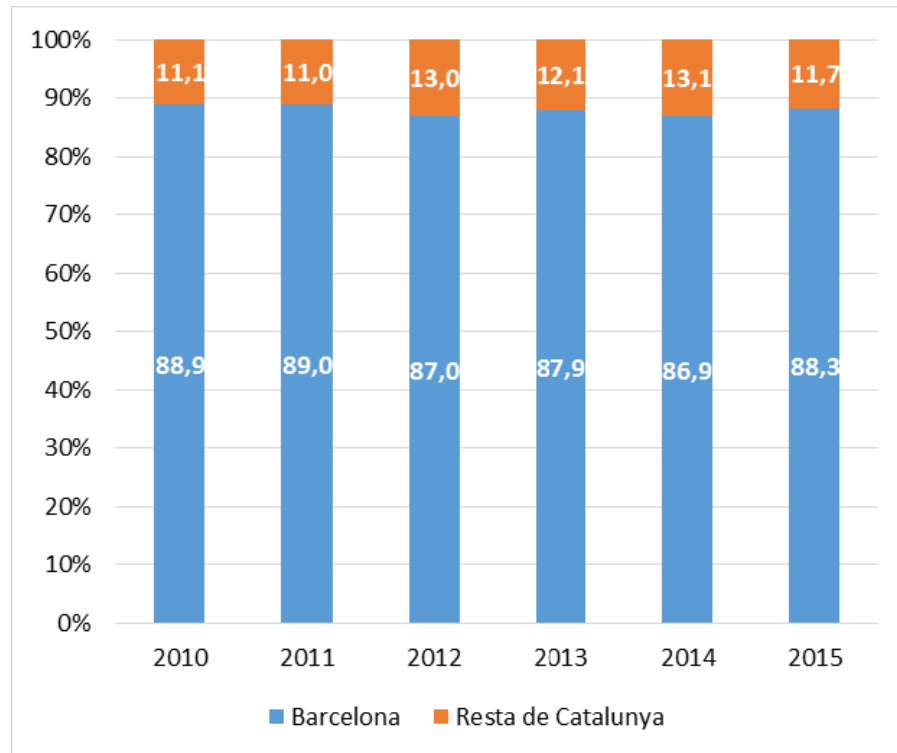
(En % sobre el total d'hectolitres en mitjana anual) Font: Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació i Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente.

La província de Barcelona s'ha convertit en la principal productora de vins.
El 64% de la producció de vi català es fa en aquesta demarcació.

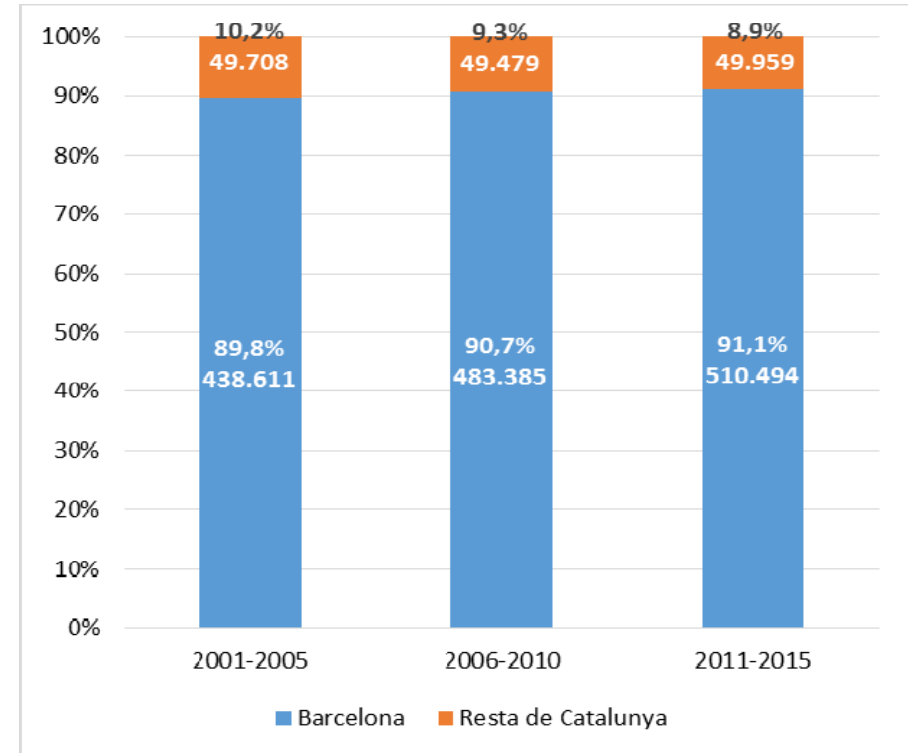
Volum de vi exportat per províncies

(En % sobre el total de tones) Font: IDESCAT. *Comerç amb l'estranger.*

Evolució de les exportacions de vi

(En milers d'euros en mitjana anual a valors constants de 2011 i % sobre el total) Font: IDESCAT. *Comerç amb l'estranger.*

L'hegemonia de la província de Barcelona encara és més forta en les exportacions:

- El 88,3% del vi exportat (en volum) surt de Barcelona.
- Les empreses barcelonines acumulen el 91,1% de les exportacions catalanes de vi (en valor).

Les 20 principals províncies exportadores de vi a Espanya, 2015(* Inclou només exportadors regulars) Font: ICEX, *Perfil de los exportadores españoles*.

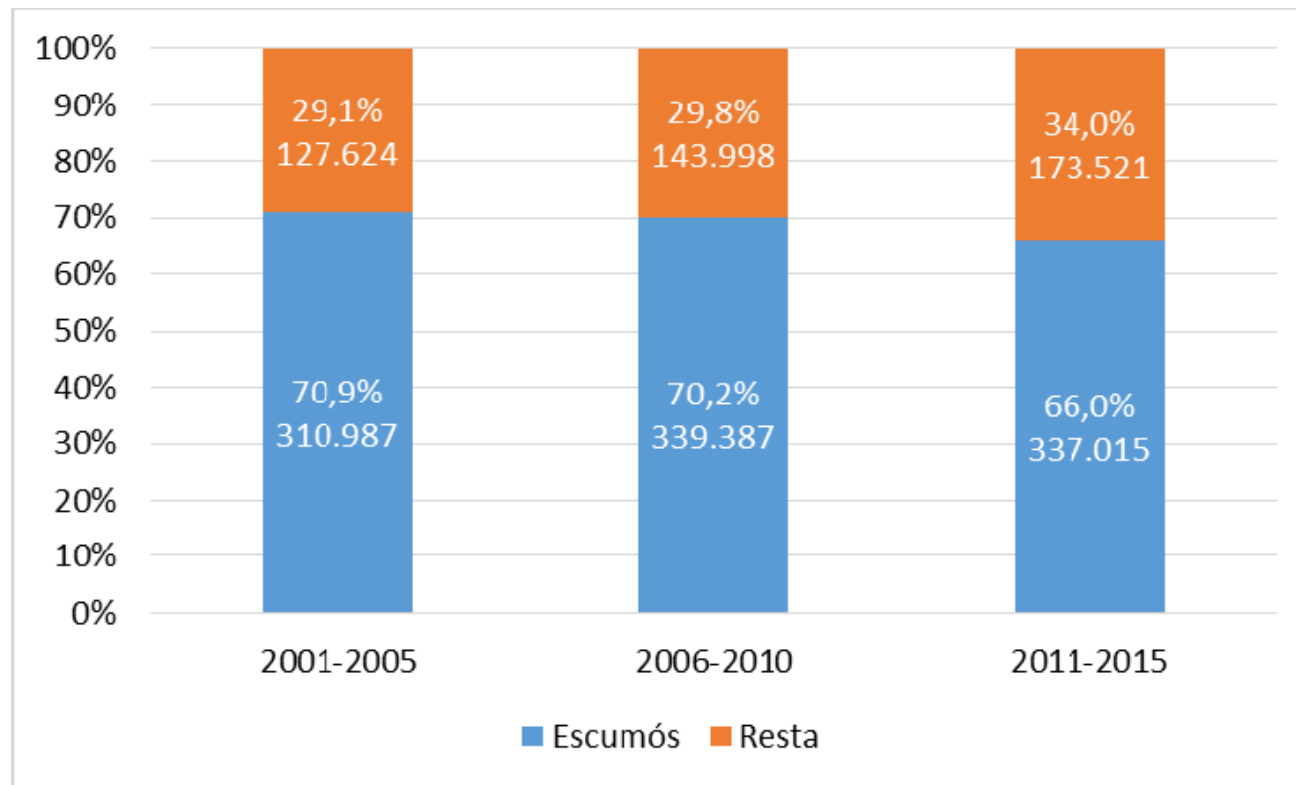
Província	Exportadors*	Exportació (milers d'€)	Mitjana	% sobre el total d'exportadors	% sobre el total de les exportacions
Barcelona	332	531.064,3	1.599,6	8,5	20,1
La Rioja	188	246.127,8	1.309,2	4,8	9,3
Ciudad Real	74	227.398,1	3.072,9	1,9	8,6
Àlaba	111	163.461,8	1.472,6	2,8	6,2
Múrcia	49	141.065,7	2.878,9	1,3	5,3
València	97	132.880,1	1.369,9	2,5	5,0
Toledo	59	103.244,7	1.749,9	1,5	3,9
Albacete	48	98.166,0	2.045,1	1,2	3,7
Saragossa	67	97.210,7	1.450,9	1,7	3,7
Badajoz	41	91.124,8	2.222,6	1,0	3,5
Valladolid	150	84.262,1	561,7	3,8	3,2
Cádiz	60	84.165,4	1.402,8	1,5	3,2
Navarra	79	60.323,0	763,6	2,0	2,3
Cuenca	39	45.242,4	1.160,1	1,0	1,7
Tarragona	142	37.637,0	265,0	3,6	1,4
Burgos	120	29.381,8	244,8	3,1	1,1
Madrid	118	26.489,1	224,5	3,0	1,0
Pontevedra	73	21.659,3	296,7	1,9	0,8
Alacant	29	15.427,3	532,0	0,7	0,6
Guipúscoa	23	13.136,2	571,1	0,6	0,5
Total	1.899	2.249.467,6	1.184,6	48,4	85,1

La província de Barcelona continua liderant el rànquing de les exportacions vinícoles a Espanya.

Barcelona exportava 1,2 vegades més que La Rioja l'any 2003; l'any 2015 exporta 2,2 més.

Percentatge del vi escumós en les exportacions de vins de la província de Barcelona

(Mitjanes anuals dels valors en milers d'euros i % sobre el total) Font: IDESCAT. *Comerç amb l'exterior* i INE.

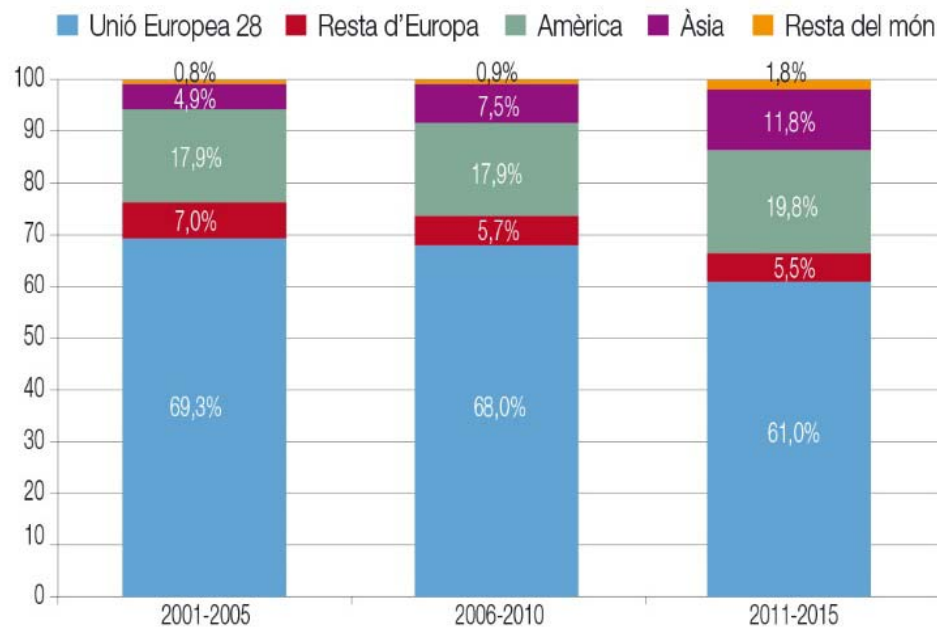
El vi escumós (cava) és el motor de l'exportació de la província de Barcelona.

Els altres vins (DO Catalunya) estan guanyant pes en l'exportació

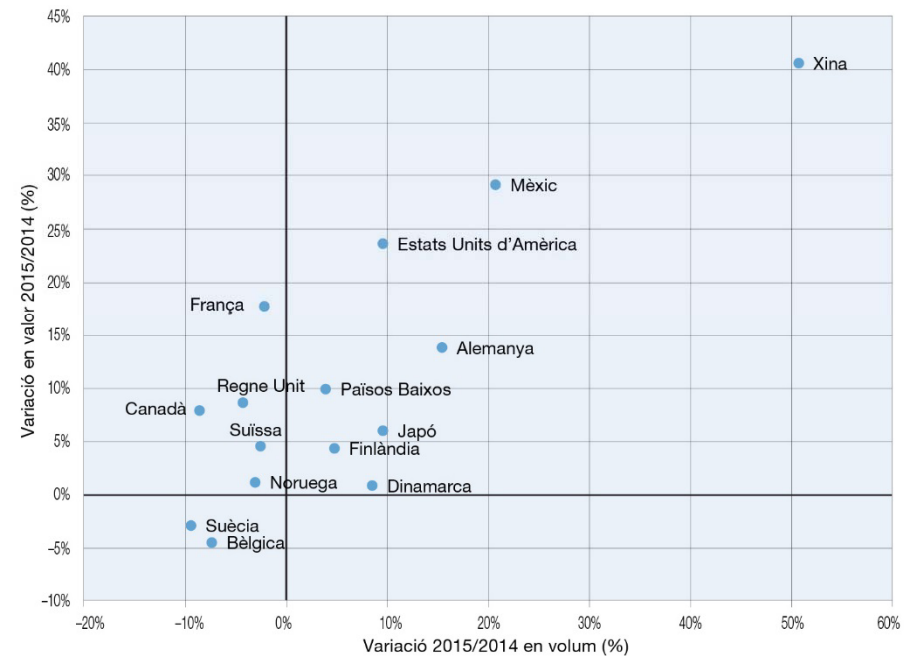
Distribució geogràfica de les exportacions de vi des de la província de Barcelona

(% dels valors en milers d'euros sobre el total del període) Font: IDESCAT. *Comerç amb l'exterior.*

Evolució de les exportacions de vi des de la província de Barcelona als 15 primers mercats 2015/2014

Font: elaboració pròpia amb IDESCAT. *Comerç amb l'exterior.*

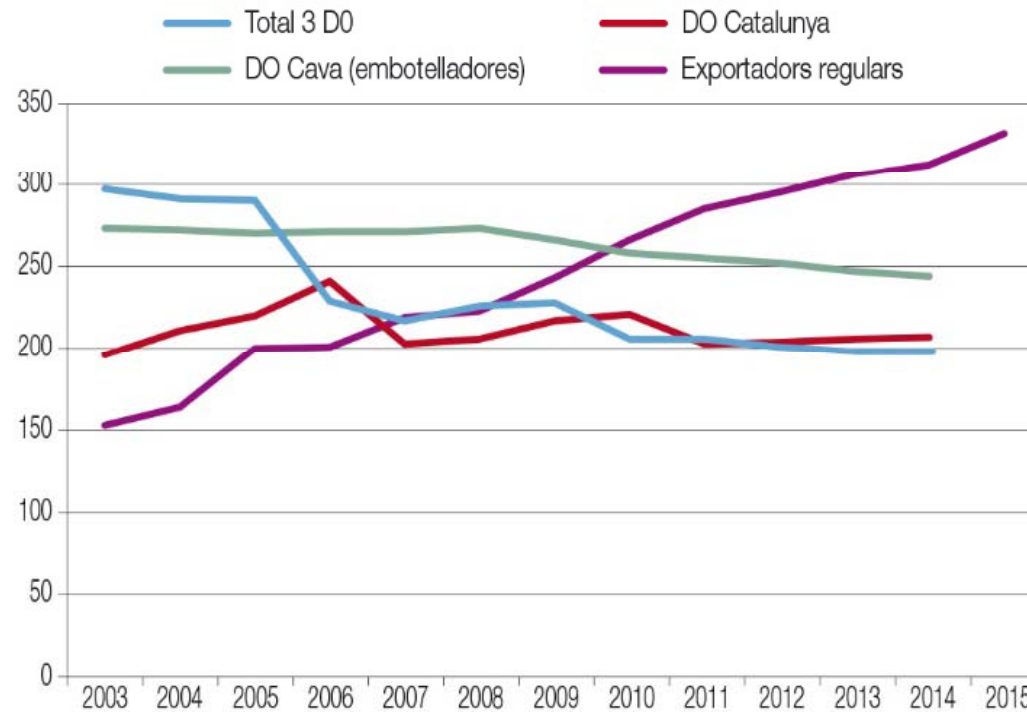
La Unió Europea és el principal mercat (61%). Dins la Unió Europea el 75% de les exportacions van a la Zona Euro.

En els darrers anys estan creixent altres mercats: asiàtics i nord-americans.

Evolució del nombre de cellers inscrits a denominacions d'origen i d'exportadors regulars a la província de Barcelona

Les 3 denominacions d'origen de la línia blava són la DO Alella, la DO Penedès i la DO Pla de Bages.

Font: elaboració pròpia amb dades del MAGRAMA, *Datos de las Denominaciones de Origen protegidas de vinos (DOPs)*, diversos anys i ICEX, *Perfil de los exportadores españoles..*

El nombre d'empreses exportadores regulars ha passat de 153 a 332 entre 2003 i 2015.

Empreses exportadores regulars i valor de les seves exportacions

(Mitjana anual del nombre i del valor en milers d'euros a preus de 2011)

Font: elaboració pròpia amb dades del MAGRAMA, *Datos de las Denominaciones de Origen protegidas de vinos (DOPs)*, diversos anys i ICEX, *Perfil de los exportadores españoles..*

	Nombre i valors			Valor de les exportacions (exportadors regulars, milers d'euros a preus de 2011)		
	Empreses exportadores regulars					
Exportacions	2003-2005	2006-2010	2011-2015	2003-2005	2006-2010	2011-2015
< 5.000 €	35	58	63	83,9	99,1	121,6
5.000 € - 25.000 €	40	53	78	574,1	752,3	1.010,2
25.000 € - 50.000 €	23	31	44	1.002,4	1.170,8	1.532,0
50.000 € - 500.000 €	40	48	74	8.677,0	9.426,8	11.211,1
500.000 € - 5 mill €	28	32	36	61.244,9	57.506,5	63.220,6
> 5 mill €	7	9	10	369.989,8	366.075,4	409.007,7
Total	172	230	306	441.572,1	435.030,9	486.103,2

	Percentatges			Valor de les exportacions (exportadors regulars, milers d'euros a preus de 2011)		
	Empreses exportadores regulars					
Exportacions	2003-2005	2006-2010	2011-2015	2003-2005	2006-2010	2011-2015
< 5.000 €	20,5%	25,2%	20,6%	0,0%	0,0%	0,0%
5.000 € - 25.000 €	23,2%	23,0%	25,5%	0,1%	0,2%	0,2%
25.000 € - 50.000 €	13,3%	13,5%	14,5%	0,2%	0,3%	0,3%
50.000 € - 500.000 €	23,0%	20,7%	24,2%	2,0%	2,2%	2,3%
500.000 € - 5 mill €	16,1%	13,7%	11,8%	13,9%	13,2%	13,0%
> 5 mill €	3,9%	4,0%	3,3%	83,8%	84,1%	84,1%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

10 empreses concentren el 84,1% de les exportacions.

La mitjana i petita empresa està fent un esforç d'internacionalització dels seus productes.

Exportació de vi per Denominació d'Origen a Catalunya, 2014

nd: dades no disponibles * dades no facilitades pels CR de les DO ** total de la DO Cava

Font: Incavi, Dades de Comercialització 2014. Denominacions d'Origen i Consell Regulador del Cava, *Dades econòmiques 2015*, IDESCAT, *Comerç amb l'estranger*.

Província	Ampolles	Exportacions		% de les exportacions sobre el total de les vendes	
		Euros	Euros/Ampolla	Ampolles	Euros
Catalunya	32.492.507	74.913.099	2,3	50%	54%
Penedès	5.370.506	28.509.203	5,3	29%	34%
Costers del Segre	1.559.244	4.790.160	3,1	28%	26%
Montsant	2.169.193	2.583.636	1,2	40%	36%
Empordà	877.919	nd (*)	nd	16%	nd
Priorat	2.266.279	16.792.889	7,4	53%	61%
Tarragona	599.370	748.017	1,2	31%	36%
Terra Alta	980.100	1.979.961	2,0	nd	nd
Conca de Barberà	241.970	1.200.478	5,0	26%	36%
Pla de Bages	106.058	568.871	5,4	18%	18%
Alella	84.729	304.160	3,6	16%	18%
Total DO catalanes	46.747.875	132.390.474	2,8	43%	46%
Cava**	157.247.036	435.456.200	2,8	64%	nd (*)

L'estratègia ha estat competir amb preus.

El gran repte: la valorització dels vins.